

KÖSZÖNTŐ

Lovász László

az MTA elnöke

*Tisztelt hölgyeim és uraim!
Kedves kollégák!
Kedves újságírók és szerkesztők!*

Virágkorukat élik a tudományos magyarázatokat és metódusokat relativizáló vagy azokat egyenesen tagadó, ősi tudásokra, mágneses rezgésekre és még ki tudja mi mindenre hivatkozó áltudományos elméletek.

Képviselői többek között évezredes hagyományok, csodálatos tapasztalatok, valamint gyógyszerek nélküli természetes alapanyagok kétely nélküli zászlóvivői.

Azt gondolják, hogy tudnak, pedig csak hisznek. Féltreértés ne essék: nem akarom a hitnek az emberi életben betöltött szerepét lekicsinyelni. A hitnek nagyon fontos jelentősége lehet akár a gyógyulásban is. De a vélt tudás és a hit nem helyettesítheti a tudomány szigorú mércéjével megmért, vagyis egy felkészült szakmai közeg által az adott tudományterület szabályai alapján megvizsgált és megvitatott eredményt.

Nem pótolhatja tehát a bizonyítékon alapuló tudást.

Nekünk, kutatóknak különös kapcsolata van az emberiség közös tudáskincsével. Nem csak az adja az erőnket, hogy mit tudunk, hanem az is, amit nem. Hiszen minél többet tudunk, annál pontosabban látjuk, hogy mi az, amire még nem vagyunk képesek tudományosan megalapozott választ adni. Innen ered kíváncsiságunk, amely új kérdések

feltevésére, új módszerek megalkotására, az eddigi eredmények továbbgondolására készítet minket.

Tisztelt hallgatóság!

A tudományos kutatás eredményei és a gyógyításban alkalmazott módszerek között gyakran meglehetősen széles szakadék tátong. Miközben a tudomány csúcstechnológiát használva emberi géntérképet készít, az idegsejtek információátviteli képességét vizsgálja, és új, potenciális gyógyszer-célpontot keres, addig az emberek egy – nem is csekély – része többek között ősi jelek rajzolásától, hatóanyag nélküli piruláktól és egzotikus helyekről származó, furcsa nevű, misztikusnak tűnő növényektől várja a gyógyulását.

Ne áltassuk magunkat: ennek a szakadéknak a létezéséért mi kutatók is felelősek vagyunk. De mit tehetünk annak érdekében, hogy mind többen fogadják legalább kételytel a tudományosan nem megalapozott téveszméket?

Vannak, akik szerint az adminisztratív szabályozás, a jogi eszköz, vagyis a tiltás a megoldás. Szerintem ezekkel a módszerekkel csak átmeneti-, illetve részeredményeket lehet elérni. Meggyőződésem, hogy az áltudományok ellen leginkább a tudomány népszerűsítésével érdemes küzdeni.

Nem elégedhetünk meg azzal, hogy csupán egy szűkebb szakmai közönség számára publikálunk. Előadásokban, cikkekben,

könyvekben, nyilatkozatokban kell elmagyaráznunk, mégpedig minél közérthetőbben, hogy hol tart és mire képes ma a tudomány. Meg kell tudnunk értetni az emberekkel, hogy miként tudják megkülönböztetni a valódi tudományos eredményt egy sarlatán légből kapott állításaitól.

Ez nem kis feladat. De szerencsére van szövetségesünk ennek a munkának az elvégzéséhez. A sajtó, amelynek képviselőit e terebben köszöntve, egyúttal a segítségüket is kérem a tudomány eredményeinek hiteles bemutatásában. Hívjanak, keressenek, kérdezzenek minket, mi pedig próbáljuk minél több, érthetően elmagyarázott tudományos ténnyel segíteni a munkájukat. Persze, házon belül is megteszünk mindent. Akadémiai elnökként az első perctől kezdve az egyik leg-

fontosabb célom a tudományos ismeretterjesztés erősítése. A visszajelzések és nem utolsósorban a megújult Magyar Tudomány Ünnepe nyilvános rendezvényein megjelentek nagy száma alapján ezen a téren már láthatóak az első eredmények.

Az áltudományokkal szemben az MTA tehát felvette a kesztyűt. Eltökéltetésünk, közös gondolkodásunk újabb példája ez a mostani tudományos ülés, amelyet az Akadémia Környezet és Egészség Osztályközi Állandó Bizottsága és az MTA Pécsi Területi Bizottsága szervezett.

Kívánok eredményes tanácskozást mindenkinek abban a reményben, hogy hasonló eseményeken a jövőben is találkozhatunk, miközben remélhetőleg egyre kevesebb szükség lesz rájuk.

Köszönöm megtisztelő figyelmüket!

